

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ
Кафедра загальної, вікової та педагогічної психології

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор з наукової роботи
Н. М. Віннікова
«26» вересня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА В ГАЛУЗІ

Змістові модулі:

«Джерелознавча база дослідження»
«Робота з науковими текстами»

для здобувачів вищої освіти
спеціальності 053 «Психологія»

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»
освітньо-наукової програми «Психологія»

Київ – 2018

Розробник:

Подшивайлова Лідія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Подшивайлова Лідія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка.

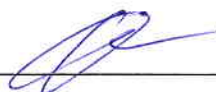
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри загальної, вікової та педагогічної психології

Протокол від 24.09.2018 р. № 9

Завідувач кафедри _____ О. П. Сергєєнкова

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Психологія»

« 24 » 09 20 18 р.

Гарант освітньо-наукової програми _____ О. П. Сергєєнкова

Робочу програму перевірено

« 26 » 09 20 18 р.

Завідувач аспірантури, докторантури _____ О. В. Плющик

Пролонговано:

на 20 19 / 20 20 н.р. _____ (Сергєєнкова), « 27 » 08 20 19 р., протокол № 9
підпис П.І.Б.

на 20 20 / 20 21 н.р. _____ (Сергєєнкова), « 27 » 08 20 20 р., протокол № 8
підпис П.І.Б.

на 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20 ____ / 20 ____ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА В ГАЛУЗІ		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120, з них: Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження» 2/60; Змістовий модуль «Робота з науковими текстами» 2/60	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Самостійна робота	64	104
Форма підсумкового контролю	Залікове оцінювання	
Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження»		
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Самостійна робота	32	52
Змістовий модуль «Робота з науковими текстами»		
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Самостійна робота	32	52

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – забезпечення аспірантів теоретичними знаннями з основ джерелознавства в науковому психологічному дослідженні та розвиток умінь і навичок роботи з інформацією у всіх її формах і представленнях в різних джерелах; формування уявлень про теоретичні основи роботи з науковими текстами, розвиток умінь і навичок роботи з науковим текстом.

Завдання:

- ознайомити слухачів з основами джерелознавства як системи знань про історичний розвиток науки;
- розкрити особливості джерельної бази наукового психологічного дослідження;
- розвивати в аспірантів розуміння сутності та природи психічних явищ;
- проаналізувати особливості теоретичної, методологічної та експериментальної баз психологічного дослідження й умови їх ефективного використання;
- висвітлити питання організації та проведення збору інформації з різних джерел для психологічного дослідження;
- виробити у аспірантів уміння доцільно обирати джерельну базу для проведення наукового психологічного дослідження;
- розвивати в аспірантів уміння описувати джерела дослідження та оформляти відповідні посилання в науковому тексті згідно сучасних вимог;
- ознайомити слухачів з теоретичними основами роботи з науковими текстами;
- розкрити особливості наукових текстів;
- розвивати в аспірантів уміння опрацювання наукових текстів та підготовки власних наукових праць.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 2	Здатність до розуміння сучасної методології освіти; застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка й упровадження дослідницьких проектів; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження, інтерпретація його результатів; ефективне висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій, використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності

Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність до аналізу інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних); професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; ефективне використання мультимедійних технологій, програмного забезпечення для виконання науково-дослідних завдань у сфері психології
----------------------------	------	---

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» аспіранти повинні:

бути компетентними у: загальнонаукових основах джерелознавства, опрацюванні джерельної бази дослідження; специфіці наукового пізнання; принципах, методах, етапах і особливостях збору інформації з різних джерельних баз у науковому психологічному дослідженні; особливостях опрацювання та представлення інформації з різних джерельних баз у наукових текстах; визначенні виду наукового тексту; способах читання наукової літератури; алгоритмі формування умінь та навичок опрацювання наукових текстів та самостійного їх написання;

мати сформовані компетентності: здійснювати пошук та аналіз необхідної інформації з різних джерел; орієнтуватися в сучасній системі джерел інформації; використовувати бази даних, програмні ресурси, інформаційні технології різних видів; прогнозувати тенденції розвитку психологічної науки у вітчизняному та світовому інформаційному просторі; використовувати зарубіжний досвід в реалізації завдань власного дослідження; адаптації та використання ідей науковців і різних психологічних технологій у науково-дослідницькій діяльності психолога; обґрунтовувати вибір понятійного апарату наукового дослідження; описувати джерельну базу психологічного дослідження; опрацьовувати наукову літературу різними способами; формулювати тему наукової праці; готувати наукову доповідь; писати наукову статтю, дисертацію, автореферат, монографію; складати анотацію, визначати ключові слова наукової праці; писати рецензію на різні види наукових робіт.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 5	Здатність застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосувати іноземну мову в самоосвітній діяльності
ПРН 7	Здатність знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; використовувати прийоми створення, збереження,

	накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій; працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет
ПРН 9	Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження
ПРН 16	Здатність викладати психологічні дисципліни та застосовувати засоби психологічного впливу; оптимізувати та вдосконалювати програми навчальних психологічних дисциплін; проектувати, оптимізувати та оцінювати якість навчально-виховного процесу та освітнього середовища
ПРН 17	Здатність до професійної адаптації на новітніх інформаційних платформах, реалізації психологічних вмінь та навичок для роботи в команді у контексті проектної діяльності

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Семінари	
Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження»				
Тема 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства	20	6	4	10
Тема 2. Джерелознавча база психологічного дослідження	20	6	4	10
Тема 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні	20	4	4	12
Разом	60	16	12	32
Змістовий модуль «Робота з науковими текстами»				
Тема 4. Поняття та види наукових текстів	20	6	4	10
Тема 5. Особливості опрацювання наукових текстів	20	6	4	10
Тема 6. Підготовка та оформлення наукового тексту	20	4	4	12
Разом	60	16	12	32
Усього	120	32	24	64

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Семінари	
Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження»				
Тема 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства	17	2	-	15
Тема 2. Джерелознавча база психологічного дослідження	26	2	2	22
Тема 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні	17	2	-	15
Разом	60	6	2	52
Змістовий модуль «Робота з науковими текстами»				
Тема 4. Поняття та види наукових текстів	17	2	-	15
Тема 5. Особливості опрацювання наукових текстів	26	2	2	22
Тема 6. Підготовка та оформлення наукового тексту	17	2	-	15
Разом	60	6	2	52
Усього	120	12	4	104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ»

Тема 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства

Історія науки як еволюційний і революційний розвиток. Зміна наукових парадигм у процесі історичного розвитку науки. Історіографічні джерела.

Поняття джерела інформації. Основні джерела інформації: людина, документ, предметно-уречевлене середовище. Пошук першоджерела інформації.

Первинні джерела інформації: книги; документи; періодичні видання; спеціальні видання; джерела, що не публікуються (дисертації, депоновані рукописи, архівні документи). Вторинні джерела інформації: довідкова література, каталоги, картотеки, бібліографічні видання.

Джерела інформації на друкованих і електронних носіях. Пошук інформації за тематичними і алфавітними каталогами. Ключові слова як спосіб пошуку інформації.

Систематизація і класифікація наукової інформації. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Особливості визначення УДК за темою наукового дослідження і ключовими словами.

Поняття бази дослідження. Теоретична та емпірична база наукового дослідження. Методи опрацювання теоретичних джерел інформації: аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація. Визначення емпіричної бази дослідження: критерії, показники. Опис емпіричної бази дослідження.

Основні поняття теми:

Джерелознавство, першоджерело, джерело інформації, база дослідження, емпірична база дослідження, універсальна десяткова класифікація(УДК).

Тема 2. Джерелознавча база психологічного дослідження

Особливості психологічного дослідження. Психічні явища та психічні феномени. Наукова і побутова (життєва) психологія як джерело психологічного дослідження. Взаємодія буденного і наукового психологічного знання. Життєві спостереження і психологія здорового глузду. Взаємна трансформація буденного і наукового знання.

Мова (слово, його семантика) як джерело інформації про психічні явища. Способи роботи зі значенням слова у рідній мові, в інших мовах як шлях до формування понятійної бази дослідження.

Народна творчість (пісні, казки, прислів'я, приказки, міфи тощо) як спосіб відображення психічної реальності та джерело інформації про психіку. Способи аналізу феноменів побутової психології.

Робота людини з природними і штучними матеріальними об'єктами як джерело інформації про її психіку. Способи опису та обробки даних інформації про матеріальні об'єкти.

Власний життєвий досвід дослідника як джерело інформації та база психологічного дослідження. Способи аналізу й інтерпретації власного

досвіду людини.

Художні, науково-популярні та наукові тексти як джерела інформації про психічні явища.

Основні поняття теми:

Психологічне дослідження, психічне явище, психічний феномен, наукова психологія, побутова психологія, джерело інформації про психіку, джерелознавча база дослідження.

Тема 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні

Сучасні вимоги до оформлення посилань на використані джерела. Поняття бібліографії та бібліографічного опису. Нормативна база оформлення посилань на використані джерела. Національний стандарт України щодо оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання). Міжнародні вимоги до оформлення посилань на використані джерела. Правила оформлення посилань на різні джерела інформації. Інтерпретація зон та знаків у бібліографічному описі джерела інформації.

Види посилань на запозичену інформацію у тексті наукової праці: внутрішньотекстове бібліографічне посилання, позатекстове бібліографічне посилання, підрядкове бібліографічне посилання.

Список літератури. Список використаних джерел. Список публікацій автора: способи оформлення.

Поняття плагіату в науковому дослідженні. Способи визначення плагіату. Авторське право.

Основні поняття теми:

Бібліографія, бібліографічний опис, бібліографічне посилання, плагіат, авторське право.

Семінар 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства

Семінар 2. Джерелознавча база психологічного дослідження

Семінар 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ»

Тема 4. Поняття та види наукових текстів

Поняття наукового тексту. Наукові праці та навчальна література.

Види навчальної літератури: підручник, навчальний посібник, навчально-методичний посібник, методичний посібник, навчально-методичні рекомендації. Словники, довідники.

Види наукових праць. Монографія: одноосібна, колективна. Наукова стаття: теоретична, з викладом емпіричних даних. Доповідь. Тези доповіді. Реферат. Анотація. Рецензія. Курсова робота. Дипломна робота. Дисертація

на здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора наук. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії певної наукової галузі. Автореферат дисертації.

Структура наукового тексту: анотація, зміст, вступ, виклад основної інформації, висновки, бібліографічні посилання. Умовні позначення, ілюстративний та довідковий матеріал у науковому тексті. Ключові слова.

Основні поняття теми:

Науковий текст, наукова робота, наукова праця, навчальна література, структура наукового тексту, дисертація, монографія, стаття, доповідь.

Тема 5. Особливості опрацювання наукових текстів

Особливості роботи з первинними та вторинними джерелами інформації.

Способи читання наукової літератури: попереднє, наскрізне, вибіркове, повторне, аналітичне, партитурне (швидкісне), змішане.

Алгоритм формування умінь та навичок роботи з науковою літературою.

Етапи роботи з науковим текстом: включення в роботу (початковий / перший етап), «діалог» з текстом і автором (другий етап), виділення головного у тексті (третій етап).

Складання короткого і розгорнутого плану тексту, визначення провідної ідеї тексту, формулювання основних положень наукової праці.

Конспектування першоджерел. Види конспектів першоджерел: план-конспект, тематичний, текстуальний, вільний конспект. Алгоритм складання конспекту. Способи цитування першоджерел.

Формулювання тез, складання анотації, написання реферату наукової праці. Види тез: прості, основні, складені, тези-цитати. Алгоритм формулювання тез.

Анотація, її зміст та структура. Ключові слова.

Підготовка реферату: етапи роботи, структура реферату, вимоги до оформлення.

Рецензія як коротка оцінка певної наукової праці.

Основні поняття теми:

Опрацювання наукового тексту, способи читання наукового тексту, першоджерело, конспектування, цитування, тези, анотація, реферат, рецензія.

Тема 6. Підготовка та оформлення наукового тексту

Особливості підготовки наукової статті. Структура статті: анотація, ключові слова (кількома мовами); актуальність теми, мета і завдання; огляд наукових джерел; новизна; визначення основних положень, аргументація та обґрунтування основних положень; загальні висновки (висновки); перспективи дослідження; бібліографічні посилання (мовою статті та латиницею).

Особливості підготовки наукової доповіді, тез доповіді. Підготовка усного повідомлення наукової доповіді.

Вимоги до оформлення дисертації та її структурних компонентів.
Вимоги до оформлення автореферату дисертації та його структурних компонентів.

Особливості оформлення анотації та реферату наукової праці.

Особливості написання рецензії на курсову, дипломну, дисертаційну роботу, статтю, монографію.

Вимоги до мовнотипістичного оформлення наукового тексту.

Основні поняття теми:

Підготовка наукового тексту, оформлення наукового тексту, наукова стаття, наукова доповідь, дисертація, автореферат, рецензія, мовнотипістичне оформлення наукового тексту.

Семінар 4. Поняття та види наукових текстів

Семінар 5. Особливості опрацювання наукових текстів

Семінар 6. Підготовка та оформлення наукового тексту

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження»		Змістовий модуль «Робота з науковими текстами»	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	8	8	8	8
Відвідування семінарських занять	1	6	6	6	6
Робота на семінарському занятті	10	6	60	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	5	9	45	9	45
Разом			119		119
Максимальна кількість балів		238			
		$238 : 100 = 2,38$			
Коефіцієнт		2,38			

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження»		Змістовий модуль «Робота з науковими текстами»	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	20	100	20	100
Разом			114		114
Максимальна кількість балів		228			
		$228 : 100 = 2,28$			
Коефіцієнт		2,28			

6.2. Завдання для самостійної роботи

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ»

Тема 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства

1. На основі опрацювання наукової літератури з теми визначити первинні та вторинні джерела інформації власного наукового дослідження. Скласти словник основних понять власного наукового дослідження.
2. Визначити УДК за темою власного наукового дослідження і ключовими словами.
3. Визначити теоретичну та емпіричну базу власного наукового дослідження.

Тема 2. Джерелознавча база психологічного дослідження (10 годин).

1. На основі опрацювання наукової літератури з теми показати взаємодію буденного і наукового психологічного знання, взаємну трансформацію буденного і наукового знання в контексті власного наукового дослідження.
2. Визначити значення основних понять власного наукового дослідження як слів рідної мови та в інших мовах.
3. Визначити джерела інформації власного наукового дослідження.

Тема 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні

1. На основі опрацювання наукової та нормативної літератури з теми навести приклади різних видів посилань на запозичену інформацію у тексті наукової праці.
2. Оформити список використаних джерел у власному науковому дослідженні.
3. Оформити список власних публікацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ»

Тема 4. Поняття та види наукових текстів

1. Скласти план, визначити провідну ідею, сформулювати основні положення одного з першоджерел власного наукового дослідження.
2. Визначити необхідну і достатню кількість наукових праць різних видів для представлення результатів власного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності «Психологія».

Тема 5. Особливості опрацювання наукових текстів

1. Сформулювати тему та визначити структуру статті з наукової проблеми власного дослідження (анотація, зміст, вступ, виклад основної інформації, висновки, бібліографічні посилання).

Тема 6. Підготовка та оформлення наукового тексту

1. Підготувати тези доповіді на наукову конференцію з проблеми власного наукового дослідження.
2. Підготувати усне повідомлення наукової доповіді з проблеми власного наукового дослідження.

6.3. Критерії оцінювання самостійної роботи

Кількість балів за роботу під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	повне розкриття завдань та правильне виконання роботи
2-3	недостатньо повне розкриття завдань чи не зовсім правильне виконання роботи
0-1	неповне чи часткове розкриття завдань із суттєвими погрішностями у виконанні

6.4. Форма проведення підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі залікового оцінювання за результатами поточної успішності (проміжного контролю) з усіх змістових модулів дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі».

6.5. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 01.07.2016. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
2. Конончук І. М. Джерелознавство : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. 88 с.
3. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 «Порядок присудження наукових ступенів» (зі змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р. та № 567 від 27.07.2016 р.).
5. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.

Додаткова література:

6. Астахова Т. С. Электронное издание Универсальной десятичной классификации / Татьяна Сергеевна Астахова, Виктор Николаевич Белоозеров, Надежда Германовна Сурикова, Елена Юрьевна Дмитриева // Научная периодика: проблемы и решения. 2013. № 3 (15). С. 24–29.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
8. Георгиева Н. Г. Историческое источниковедение. Понятийно-терминологические и методические проблемы : учебное пособие для гуманитарных отделений вузов / Наталья Георгиевна Георгиева. М. : Проспект, 2016. 192 с.
9. Калакура Я. С. Джерелознавство [термін] // Науковий інструментарій українознавця / Л. К. Токар, В. С. Крисаченко, П. П. Кононенко, І. Й. Краснодемська, Я. С. Калакура. К. : ННДІУВІ, 2012. С. 132–133.
10. Смольницька О. О. Історіографія і джерелознавча база дослідження // Філософсько-методологічні засади літературознавчих досліджень в Київському університеті кінця ХІХ – початку ХХ ст. : монографія. К. : ННДІУВІ, 2013. С. 10–27.
11. УДК. Универсальная десятичная классификация: изменения и дополнения / глав. ред. Ю. М. Арский, общ. ред Т. С. Астахова. Выпуск 6. М. : ВИНТИ РАН, 2013.
12. New Webster's dictionary and thesaurus of the English language. – Danbury, CT : Lexicon publications, 2017. – 32+1149+T-67 p.
13. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. К. : Наукова думка, 2010. 432 с.
14. Нові слова та значення : словник / Ін-т укр. мови НАН України ; уклали: Л. В. Туровська, Л. М. Василькова. К. : Довіра, 2009. 271 с.
15. Пономарів О. Д. Культура слова : мовностилістичні поради. 4-те вид., доповн. К. : Либідь, 2011. 272 с.

18. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К. : Либідь, 2013. 360 с.
16. Українсько-російський словник наукової термінології / за заг. ред. Л. О. Симоненко. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 416 с.
17. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник. 3-ге вид. К. : Арістей, 2015. 232 с.

**до робочої програми навчальної дисципліни
«Науково-дослідна інфраструктура в галузі»**

Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття, зміст, сутність джерелознавства

1. Поняття джерела інформації, основні джерела інформації.
2. Види джерел інформації.
3. Способи пошуку інформації.
4. Систематизація і класифікація наукової інформації.
5. База дослідження: поняття, види, способи опису.

Рекомендована література:

1. Конончук І. М. Джерелознавство : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. 88 с.
2. Кун Т. Структура научных революций; пер. с англ. И. Э. Налетова. М. : Прогресс, 1977. 300 с.
3. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.
4. Астахова Т. С. Электронное издание Универсальной десятичной классификации / Татьяна Сергеевна Астахова, Виктор Николаевич Белоозеров, Надежда Германовна Сурикова, Елена Юрьевна Дмитриева // Научная периодика: проблемы и решения. 2013. № 3 (15). С. 24–29.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
6. Георгиева Н. Г. Историческое источниковедение. Понятийно-терминологические и методические проблемы : учебное пособие для гуманитарных отделений вузов. М. : Проспект, 2016. 192 с.
7. Калакура Я. С. Джерелознавство [термін] // Науковий інструментарій українознавця / Л. К. Токар, В. С. Крисаченко, П. П. Кононенко, І. Й. Краснодемська, Я. С. Калакура. К. : ННДІУВІ, 2012. С. 132–133.
8. Смольницька О. О. Історіографія і джерелознавча база дослідження // Філософсько-методологічні засади літературознавчих досліджень в Київському університеті кінця ХІХ – початку ХХ ст. : монографія. К. : ННДІУВІ, 2013. С. 10–27.
9. УДК. Универсальная десятичная классификация: изменения и дополнения / глав. ред. Ю. М. Арский, общ. ред Т. С. Астахова. Выпуск 6. М. : ВИНТИ РАН, 2013.

Тема 2. Джерелознавча база психологічного дослідження

1. Особливості психологічного дослідження.
2. Джерела інформації про психічні явища.
3. Формування та опис баз даних про психічні явища.
4. Аналіз та інтерпретація інформації про психічні явища, отриманої з різних джерел.

Рекомендована література:

1. Основи практичної психології / Віталій Григорович Панок, Тетяна Михайлівна Титаренко, Наталя Василівна Чепелева та ін : підручник. Вид. 2-ге, стереотип. К. : Либідь, 2001. 536 с.

2. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 «Порядок присудження наукових ступенів» (зі змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р. та № 567 від 27.07.2016 р.)

5. New Webster's dictionary and thesaurus of the English language. – Danbury, CT : Lexicon publications, 2017. – 32+1149+T-67 p.

Тема 3. Особливості оформлення посилань на джерельну базу в науковому дослідженні

1. Вітчизняні та міжнародні вимоги до оформлення посилань на використані джерела.

2. Нормативна база оформлення посилань на використані джерела.

3. Правила оформлення посилань на різні джерела інформації.

4. Види посилань на запозичену інформацію у тексті наукової праці.

5. Способи оформлення списків літератури, використаних джерел, публікацій автора.

6. Авторське право та плагіат у науковому дослідженні.

Рекомендована література:

1. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право / Валерій Миколайович Антонов. К. : КНТ, 2005. 520 с.

2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Чинний від 01.07.2016. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.

3. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.

Тема 4. Поняття та види наукових текстів

1. Поняття наукового тексту.

2. Види навчальної літератури.

3. Види наукових праць.

4. Структура наукового тексту.

Рекомендована література:

1. Ашеров А. Т. Подготовка диссертаций. Экспресс-анализ качества. Руководство для экспертов, оппонентов и научных руководителей. Харьков : Кортес, 2008. 53 с.

2. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.

3. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.

4. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник. – 2-ге вид. К. : Арістей, 2005. 232 с.

Тема 5. Особливості опрацювання наукових текстів

1. Особливості роботи з первинними та вторинними джерелами інформації.

2. Способи читання наукової літератури.

3. Алгоритм формування умінь та навичок роботи з науковою літературою.

4. Етапи роботи з науковим текстом.

5. Способи опрацювання наукового тексту.

Рекомендована література:

1. Де і як публікувати результати дисертаційних досліджень : зб. нормат. док. з питань атестації наук. працівн. / укладач Ю. І. Цеков ; за ред. М. С. Держалюка. 5-ге вид., випр. і допов. К. : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. 91 с.

2. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упорядник Ю. І. Цеков ; за ред. В. Д. Бондаренка. 5-ге вид., випр. і допов. К. : Ред. «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2011. 56 с.

3. Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / упорядник Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. 2-ге вид., випр. і доповн. К. : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2008. 64 с.

4. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.

5. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.

6. Фельдштейн Д. И. Проблемы качества психолого-педагогических диссертационных исследований, их соответствие современным научным знаниям и потребностям общества : аналитический доклад [Электронный ресурс].
Режим
доступа:

<http://raop.ru/content/Prezidium.2011.04.20.Spravka.pdf>.

7. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник / Анатолій Михайлович Черній. 2-ге вид. К. : Арістей, 2005. 232 с.

Тема 6. Підготовка та оформлення наукового тексту

1. Особливості підготовки наукової статті.

2. Особливості підготовки наукової доповіді, тез доповіді.

3. Вимоги до оформлення дисертації.

4. Вимоги до оформлення автореферату дисертації.

5. Особливості оформлення анотації та реферату наукової праці.

6. Особливості написання рецензії на наукову працю.
7. Вимоги до мовностилістичного оформлення наукового тексту.

Рекомендована література:

1. Головащук С. І. Словник-довідник з українського літературного слововживання. К. : Наукова думка, 2010. 432 с.
2. Ковалів Ю. І. Абетка дисертанта: Методологічні принципи написання дисертації : посібник. К. : Твім інтер, 2009. 460 с.
3. Нові слова та значення : словник / Ін-т укр. мови НАН України ; уклали: Л. В. Туровська, Л. М. Василькова. К. : Довіра, 2009. 271 с.
4. Подшивайлова Л. І. Вступ до спеціальності: психологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. 320 с.
5. Пономарів О. Д. Культура слова : мовностилістичні поради. 4-те вид., доповн. К. : Либідь, 2011. 272 с.
6. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К. : Либідь, 2013. 360 с.
7. Черній А. М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця : посібник. 2-ге вид. К. : Арістей, 2005. 232 с.